

ALTID PÅ BØRNEENES SIDE

SÅDAN VIL SOCIALDEMOKRATIET SKABE ET SAMFUND,
HVOR ALLE FÅR MULIGHEDEN FOR AT FORME DERES EGET LIV

SOCIALDEMOKRATIET

A

INDHOLDSFORTEGNELSE

ALTID PÅ BØRNEGENES SIDE	4
18 FORSLAG DER SKAL SKABE BEDRE MULIGHEDER FOR ALLE	13
PEJLEMÆRKE I: EN TRYK BARNDOM FOR ALLE	14
1 Flere børn skal anbringes tidligere	14
2 Plejefamilier skal have bedre vilkår	15
3 Flere familieanbringelser	15
4 Krav om kvalitet på anbringelsessteder	15
5 En styrket tidlig indsats med familiehuse	16
6 Forældrekurser skal give en bedre start	16
PEJLEMÆRKE II: VELFÆRDSSAMFUNDET SKAL GIVE ALLE BØRN LIGE MULIGHEDER	18
7 Dagtilbud skal løfte udsatte børn	18
8 Skolestart når barnet er klar	19
9 En folkeskole hvor udsatte elever bliver set	19
10 Nye muligheder for skoletrætte og udsatte elever	20
11 Udsatte børn skal have stærke fællesskaber i fritiden	20
12 Sociale investeringer skal bane vejen for nye mål	21
PEJLEMÆRKE III: BEDRE HJÆLP TIL SOCIALT UDSATTE	22
13 Flere skal hjælpes ud af hjemløshed	22
14 Exitpakke til kvinder i prostitution	23
15 Udsatte ud af gældsælden	24
16 Gratis tandpleje til udsatte	24
17 Sæt de udsatte fri af paragrafferne	25
18 Større kontrol med boligspekulanter	25
FINANSIERING	26

ALTID PÅ BØRNEGENES SIDE

3564 gram og 52 centimeter er sådan i gennemsnit vægten og højden for nyfødte drenge.

Man ved det temmelig præcist, for noget af det første der sker, efter en baby kommer til verden og navlestrengen er klippet over er, at barnet vejes og måles.

I de første timer efter en fødsel tænker nybagte forældre næppe meget over, hvordan det lille nye liv kommer til at forme sig. De er opslugt af øjeblikket, der de fleste steder også fejres med et lille dannebrogflag, ristet toastbrød, en skive ost, lidt jordbærmarmelade og saftevand. Og det hele smager uendelig godt.

Imens færdiggør jordemoderen fødselsattesten på computeren, for som så meget andet findes den også digitalt. Men desværre afslører den stadig en hel del om fremtiden.

Og så er vi tilbage ved barnets vægt.

De børn, der fødes af en mor, som ikke har været så heldig at få en uddannelse – de vejer mindre end andre børn, når de bliver født.

Når de 10 år senere fejrer fødselsdag har de fået et dårligere resultat i de nationale test i dansk end deres kammerater.

Flere vil som 25-årige have fået en dom for kriminalitet end deres jævnaldrende.

Som voksne vil relativt færre have et job, og dem der har vil tjene mindre end de fleste andre.

60 år efter fødslen vil færre være i live. Hvis de er, lever de med mere sygdom end andre. Og også for dem vil Dannebrog hurtigere komme til at flage på halvt end for dem, der på fødegangen havde en mor med en uddannelse.

Det kan lyde barskt, og det er det også.

For selvfølgelig gemmer der sig et rigtigt menneske bag ethvert tal. Et gennemsnit, som dem jeg her har refereret fra Rockwool Fonden, svarer til at flyve op i helikopteren. Man ser ikke alle detaljerne, men man ser til gengæld mønstret – og mønstret: At ikke alle mennesker har samme mulighed for at realisere deres drømme.

Ulige vilkår og betingelser i opvæksten er den værste uretfærdighed, der findes i vores samfund. Ethvert menneske er unikt med sine egne drømme og håb, og i et velfærdssamfund som det danske bør det være alle forundt selv at kunne forme sin tilværelse og gribe efter mulighederne.

Man vælger ikke selv sine forældre. Men man skal selv kunne forme sit liv!

Takket være de stærke, forpligtende fællesskaber vi har bygget i Danmark, har hver ny generation kunne gå en bedre fremtid i møde end den forrige. Stadig flere har fået muligheder, som deres forældre ikke havde.

Bliver det også sådan for vores børn? Får de et bedre liv end os? Bliver det nemmere for dem at klare sig? Får de større tryghed i arbejdslivet? Går de en lysere fremtid i møde? Bliver fællesskabet stærkere for dem? På papiret er mulighederne der. Men er de det også i virkeligheden?

Ikke for alle.

Det er uholdbart for vores ellers stærke samfundsmodel, at så mange børn stadig ikke vokser op med de samme gode muligheder som andre.

Vi nåede ikke langt nok, sidst vi socialdemokrater selv havde ansvaret. Det er i det hele taget en nedslående kendsgerning, at ingen regering i de senere årtier for alvor har formået at bryde den negative sociale arv.

Derfor har vi brug for en anden beslutsomhed. Næste gang vi er i regering, skal vi for alvor flytte hegnspæle.

»Takket være de stærke, forpligtende fællesskaber vi har bygget i Danmark, har hver ny generation kunne gå en bedre fremtid i møde end den forrige«

En regering under min ledelse skal først som sidst vurderes på, om den næste store gruppe af børn og unge kommer til at klare sig bedre i vores samfund. Det er netop den kamp, jeg ønsker at stille mig i spidsen for.

Det betyder ikke, at alle skal være ens, og at ingen må skille sig ud. Sikke et kedeligt samfund vi så ville have. Når nogen klarer sig godt, skal vi være stolte. Vi skal anspore alle til at gøre deres bedste. Og vi skal forvente noget af hinanden. At gøre sig umage er en dyd. Vi behøver ikke være ens, men vi behøver være fælles.

Vi skal altid hylde mønsterbryderne. Der går mange mønsterbrydere på meteren hos os i Socialdemokratiet. Men vores vigtigste politiske opgave er at bekæmpe de mønstre, der fastholder børn og unge i et liv med dårlige muligheder og fremtidsudsigter. Så alle kan skabe gode liv med ordentlige forhold, uanset hvilken livsbane man vælger.

Det er strukturelle forbedringer, der for alvor kan flytte mennesker og samfund fremad. Socialpolitik, velfærdspolitik og fordelingspolitik hænger uløseligt sammen. Og skal vi åbne verden for alle børn, så er det i vuggestuer, børnehaver og skoler vi for alvor kan skabe resultater.

Her er det afgørende spørgsmål: Er der tid nok til de mindste?

Jeg har set, hvad én engageret lærer kan gøre af forskel for de allermest udsatte børn. Og der er brug for flere pædagoger og lærere særligt i de institutioner og skoler, der har mange børn fra udsatte familier. Det kræver ressourcer. Og det kræver en regering, der vil prioritere velfærden år efter år og ikke kun i de år, hvor der skal være folketingsvalg.

For jeg har omvendt også set, hvad det kan have af konsekvenser, når der ikke sættes ind i tide. Unge der laver ballade. Som har svært ved at sidde stille. Men hvor det senere viser sig, at det måske bare skyldes, at de er ordblinde.

Selvfølgelig kan man ikke et helt liv forsvare sine

»Der er nogle mennesker, der snubler flere gange end de fleste. Vi vil et samfund, hvor der bliver ved med at være en fremstrakt hånd. Og hvor mulighederne for at blive resocialiseret eller afvænnnet ikke stopper. Tålmodighed og omsorg er og bliver en nødvendighed, når man arbejder med mennesker på kanten af vores samfund«

handling med sin historie. Ethvert menneske har grundlæggende et ansvar. Især for sit eget liv. Også for at ændre historiens gang. Men ansvaret for at klare sig godt er ikke kun den enkeltes.

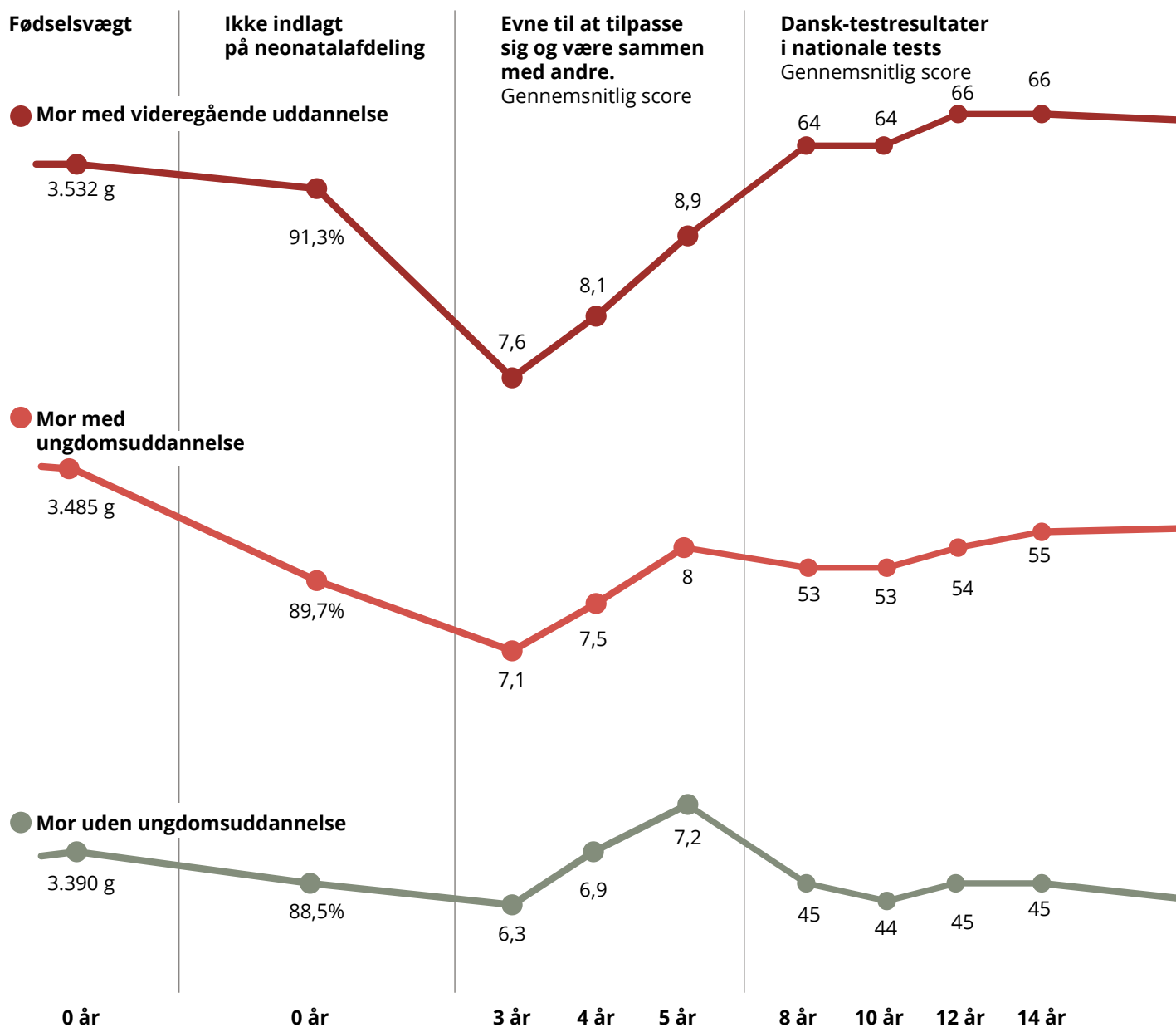
Vi taler meget om diagnoser. Måske er det på tide, vi giver samfundet en diagnose i stedet.

Sociale problemer er ikke kun den enkeltes problem. Alligevel straffer vi unge, når de ender i et misbrug frem for at rette op på den virkelighed, de forsøger at flygte fra. Men som samfund må vi aldrig give op. Der er nogle mennesker, der snubler flere gange end de fleste. Vi vil et samfund, hvor der bliver ved med at være en fremstrakt hånd. Og hvor mulighederne for at blive resocialiseret eller afvænnnet ikke stopper. Tålmodighed og omsorg er og bliver en nødvendighed, når man arbejder med mennesker på kanten af vores samfund.

Socialpolitikken er et spejl på vores samfund. Selv om vi i spejlet ser meget godt, så ser vi også skyggesiden. Endnu en trist statistik er det f.eks., at der er blevet flere hjemløse i Danmark. For der er langt fra det ikoniske billede af en glad vagabond, der atter lokkes af de lange veje og så til virkeligheden i København og andre byer, hvor mennesker sover

UDSATHED GÅR I ARV

Social ulighed bliver grundlagt ved fødslen og i de første år af et barns liv. Det kan aflæses tydeligt ved at se på morens uddannelse og hvordan børnene i gennemsnit klarer sig i løbet af deres liv. Fra barndom til alderdom.

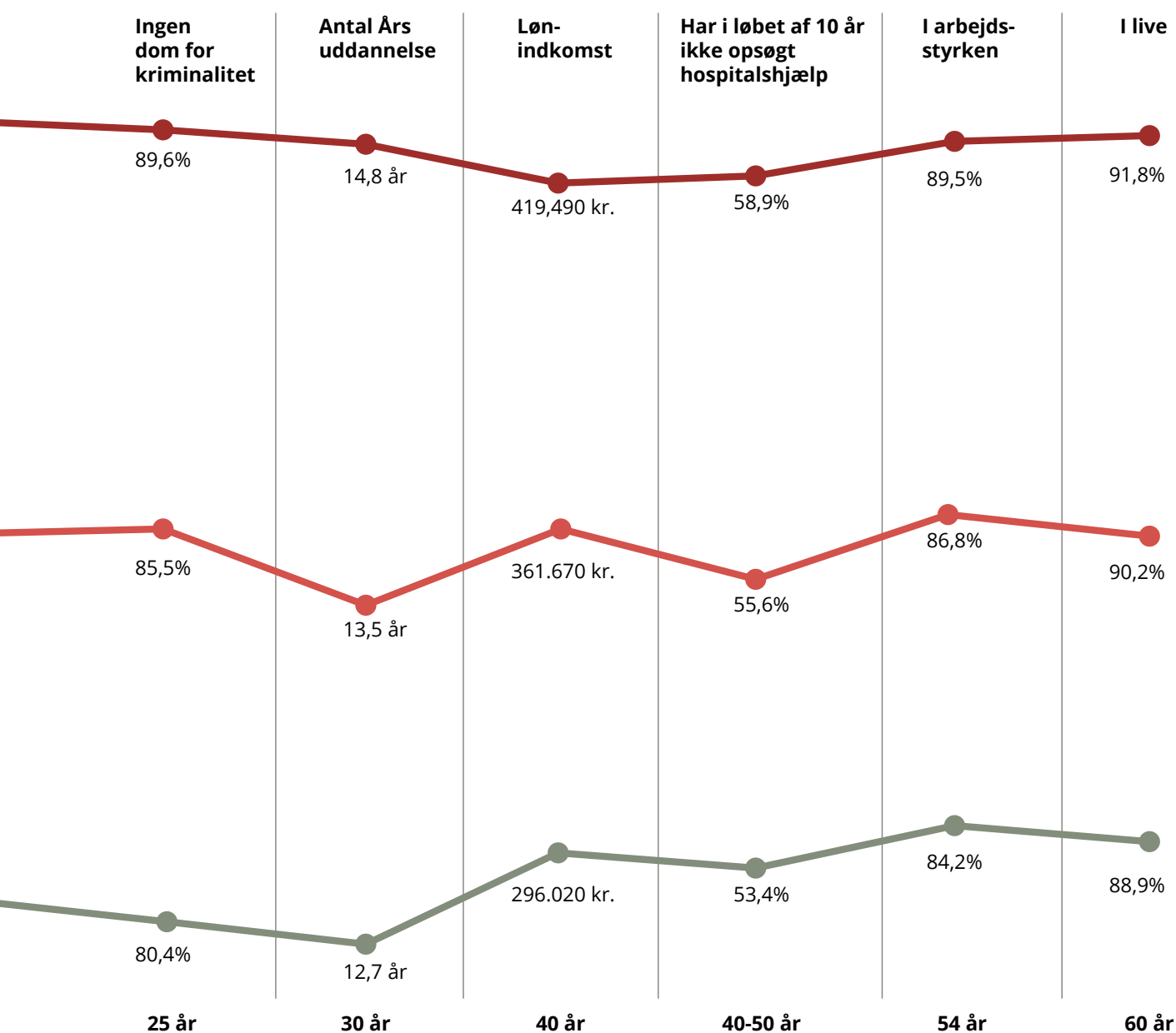

Kilde: Rockwool Fonden, "Den Usynlige Tråd"

på gaden og risikerer at dø af kulde, når vinteren bider sig fast.

Det er den slags samfund, vi med alt for stor tydelighed konfronteres med i andre lande, hvor enhver er sin egen lykkes smed, og hvor fanden tager de sidste. Det er ikke den slags samfund, vi ønsker i Danmark.

Vi vil give hjemløse et ordentligt tilbud, et sted at være hvor de kan få behandling for deres misbrug og sygdom. Vi vil gøre mere for at hjælpe kvinder ud af prostitution. Tage et opgør med de kviklån, som fanger mange mennesker i uoverskuelig gæld. Og sørge for gratis tandpleje til de mest udsatte mennesker.

Og så vil vi kigge vores uddannelsessystem efter i sømmene.

Jeg er bange for, at vi har gjort det sværere at gå i skole særligt for drengene. Vi er nødt til at spørge os selv, om skolen er god nok til de børn, der har brug for mere faste strukturer? Det er ikke alle, der kan navigere lige godt i projektstyring og teori.

Nogen har måske brug for at starte senere. Andre har brug for at kunne gå i skole på en anden måde.

Lige nu taber vi en masse drenge, fordi de bliver så skoletrætte, at de aldrig tager en uddannelse. Det er de drenge, der har brug for at bruge deres hænder og deres krop for at bruge deres hoveder.

De vil gerne lære og tage en uddannelse, hvis de får lov til at gøre det på deres egne præmisser.

Det skal vi give plads til.

Og så skal vi præsentere dem bedre for de muligheder, de har i dag. Jeg tror, at mange af de skoletrætte drenge ville være helt vilde med at arbejde som smed, snedker eller industrioperatør. Finde på noget og skabe det med deres hænder. Men mange af dem ved slet ikke, hvad en smed, snedker og industrioperatør laver. De ved ikke, hvilke muligheder de i virkeligheden har, og derfor ender de med slet ikke at vælge noget. Vi svigter dem.

Historien om fødselsattesten er først og fremmest historien om uretfærdighederne i vores samfund. Samtidig er det en historie om, hvor meget det betyder, at man lærer noget. Derfor skal vi være ufravigelige i vores krav: Alle skal lære at læse, skrive og regne! Alle skal have papir på det, de kan. Men vi skal til gengæld ikke låse os fast på, hvordan det sker.

Vi har alle en funktion i vores samfund. Der er behov for alle. For ingen kan alt, men alle kan noget. Vores samfund bliver stærkere, når vi sætter pris på alle funktioner.

Det er lige så fint at bygge et hus, som det er at tegne det.

Det er lige så fint at stå i butikken, som det er at lede den.

Og det er lige så fint at hjælpe ældre op af sengen, som det er at udvikle teknologien, der bruges til at løfte dem.

Når vi vil en meget bedre indsats for de udsatte børn og unge i Danmark, er det ikke på grund af medlidenhed eller hattedameri. Det skyldes, at vi er drevet af retfærdighed og en stærk ambition om, at hvert eneste menneske har fortjent at kunne skabe sit eget liv og drive det så vidt som ens evner, lyst og talent rækker.

Ingen skal være dømt på forhånd. En barndom

»Vi har alle en funktion i vores samfund. Der er behov for alle. For ingen kan alt, men alle kan noget. Vores samfund bliver stærkere, når vi sætter pris på alle funktioner«

skal være tryk og god. Det skal ikke være en dom over et barn.

Og takket være de politiske landvindinger gennem historien har Socialdemokratiet bevist, at vi generation for generation kan skabe et bedre samfund at vokse op i. Fra Peter Sabroes kamp for bedre forhold på landets børnehjem i starten af 1900-tallet til Poul Nyrups definitive afskaffelse af forældres ret til at slå deres børn. Sidst vi var i regering hævdede vi den kriminelle lavalder, fordi ingen børn skal i fængsel. Vi gjorde fixerum lovlige, så stofmisbrugere har fået et mere værdigt liv. Og vi indførte en officiel fattigdomsgrænse, som den borgerlige regering nu har afskaffet.

Men problemerne forsvinder ikke, fordi man lukker øjnene. Socialdemokratiet vil vedblive med at være det parti, der højst og stærkest råber op på vegne af de udsatte i vores samfund.

Og de forældre, der vitterligt ikke kan passe på deres børn – de skal ikke længere have lov til at beholde dem. Der er for mange børn, der vokser op med alkohol, misbrug og vold. Når forældre ikke kan finde ud af at være mor og far, skal samfundet tage over. Og der er brug for, at vi i fremtiden gør det hurtigere. Alt for mange forældre får chance på chance. Og børnene betaler prisen.

Hensynet til barnet må gå forud for hensynet til de biologiske forældre. Så en nødvendig anbringelse bliver så god som mulig.

Og så skal vi også tage os bedre af plejefamilierne.

Mange af dem er usynlige for os andre. Fantastiske familier, der sætter sig selv til side. Åbner døren til deres hjem og til deres hjerter. Alligevel behandler vi dem ikke altid ordentligt. Pludselig kan anbringelsen af et barn ophøre. Lønnen ændres. Men

plejefamilierne knytter jo bånd til børnene. De bliver familier.

Plejeforældrene opdrager ikke "bare" et barn. Det er ofte et barn, der i en alt for tidlig alder er blevet voksen. Som har været overladt til sig selv. Som aldrig har prøvet at leve i en familie med faste spisetider og godnathistorier. Svigt og psykiske lidelser. Børn, der kender bare næver, men ikke nærhed.

Flere end hver fjerde af de anbragte børn har forsøgt at begå selvmord. Og flere end hver tredje af de anbragte piger har været udsat for en voldtægt eller et voldtægtsforsøg. Derfor er der også brug for langt større krav til de institutioner, hvor udsatte børn anbringes. Hvis man vil tjene penge må man sælge vaskepulver. Man skal i hvert fald ikke kunne tjene penge på udsatte børn!

For når klokken ringer ind til en nyskoledag, og der er dansk, matematik og engelsk på skemaet, lektier, drillerier, kærestesorger og en helt almindelig hverdag på godt og ondt, så slæber de børn samtidig rundt på en mental rygsæk, der vejer væsentligt mere end et helt bibliotek. Hver eneste dag.

Ser vi dem? Oplever de det samme gode velfærdssamfund som andre? Gør vi nok?

Ikke så længe fremtiden stadig står skrevet i fødselsattesten.

I dette udspil præsenterer vi 18 forslag, der skal give børn og unge en bedre start på livet og være en tiltrængt håndsrækning til dem, der nok er blevet voksne, men som stadig er udsatte. Vores forslag er ikke udtømmende, for der er meget mere at gøre end det, vi foreslår i dette udspil.

Derfor vil vi også fremlægge yderligere politiske tiltag. Vi skylder en bedre indsats for mennesker, der lever med handicap. Mange af vores unge slås med psykisk sårbarhed skabt af et enormt præstationspres, som det er nødvendigt at gøre op med. Vi skal blive bedre til at hjælpe misbrugerne i vores samfund. Ligesom der er behov for investeringer i psykiatrien. Og Godhavns-drengene, der nu er

»»At skabe et samfund, hvor flere børn og unge får muligheden for at forme deres eget liv bliver en socialdemokratisk regerings vigtigste projekt. ««

voksne, men som børn blev misbrugt, mens de var i statens varetægt, som har fortjent samfundets undskyldning.

Når man arbejder med mennesker på kanten af vores samfund kan man aldrig gøre for meget.

At skabe et samfund, hvor flere børn og unge får muligheden for at forme deres eget liv bliver en socialdemokratisk regerings vigtigste projekt. Det er derfor, vi er imod, når regeringen ikke prioriterer vores velfærdssamfund, fordi vi ved, at det rammer dem hårdest, som har mest brug for et solidt fællesskab. Det er derfor, vi taler så meget om at styrke det, der har gjort Danmark stærkt. Vores unikke samfundsmodel. Hvor de stærke forpligtende fællesskaber er en bærende værdi. Hvor vi tager hånd om hinanden.

Jeg vil gerne være børnenes statsminister.

Mette Frederiksen
Formand for Socialdemokratiet

18 FORSLAG DER SKAL SKABE BEDRE MULIGHEDER FOR ALLE

PEJLEMÆRKE I

EN TRYK BARNDOM FOR ALLE

- 1 Flere børn skal anbringes tidligere
- 2 Plejefamilier skal have bedre vilkår
- 3 Flere familieanbringelser
- 4 Krav om kvalitet på anbringelsessteder
- 5 En styrket tidlig indsats med familiehuse
- 6 Forældrekurser skal give en bedre start

PEJLEMÆRKE II

VELFÆRDSSAMFUNDET SKAL GIVE ALLE BØRN LIGE MULIGHEDER

- 7 Dagtilbud skal løfte udsatte børn
- 8 Skolestart når barnet er klar
- 9 En folkeskole hvor udsatte elever bliver set
- 10 Nye muligheder for skoletrætte og udsatte elever
- 11 Udsatte børn skal have stærke fællesskaber i fritiden
- 12 Sociale investeringer skal bane vejen for nye mål

PEJLEMÆRKE III

BEDRE HJÆLP TIL SOCIALT UDSATTE

- 13 Flere skal hjælpes ud af hjemløshed
- 14 Exitpakke til kvinder i prostitution
- 15 Udsatte ud af gældsfælden
- 16 Gratis tandpleje til udsatte
- 17 Sæt de udsatte fri af paragrafferne
- 18 Større kontrol med boligspekulanter

PEJLEMÆRKE I

EN TRYG BARNDOM FOR ALLE

Socialdemokratiet vil sætte tidligere og mere konsekvent ind, når det kommer til at hjælpe de mest sårbare børn i vores samfund. Det skal være slut med berøringsangst overfor hjem, hvor barnet åbenlyst ikke har det godt. Og vi skal have langt stærkere tilbud til de forældre, der har det svært, men som rent faktisk vil deres barn det bedste.

Langt de fleste børn i Danmark vokser op i hjem med gode forældre, som giver dem omsorg, kærlighed og støtte. Men for alt for mange børn ender drømmen om en lykkelig barndom som et mare-ridt. Som for pigerne fra Tønder, børnene fra Brønderslev eller de tre søstre fra Slagelse, som alle blev svigtet på det grusomste af de mennesker og det samfund, som skulle have passet på dem. Børn, der bliver krænket seksuelt. Børn, der bliver slået og mishandlet. Børn, der går sultne i seng eller skal være voksne alt for tidligt, fordi de skal tage vare på deres søskende, når forældrene ikke kan. Fordi forældrene på grund af sygdom, misbrug eller andre ulykkelige livsbegivenheder ikke kan give børnene den tryghed og nærhed, børn har brug for.

Vi har som samfund alt for længe svigtet de børn. Når vi fjerner dem for sent. Når vi ikke fjerner dem overhovedet, selvom vi ved, at forældrene ikke kan magte opgaven. Når vi anbringer dem på institutioner uden at følge med i, om institutionerne kan danne rammen om gode børneliv. Eller når vi sender børn væk fra trygge og kærlige hjem hos plejefamilier, fordi de biologiske forældre pludselig synes at have fået det bedre. Alle de gange svigter vi, fordi vi ikke sætter barnet først.

1 Flere børn skal anbringes tidligere

Når forældrene ikke kan, så må samfundet tage over og sikre gode børneliv. Børn skal ikke vokse

op hos fulde forældre, voksne som slår dem, eller som ikke kan give dem den tryghed og omsorg, de har brug for. Vi anbringer for få, og vi anbringer dem for sent. Alt for mange børn oplever at blive kastet frem og tilbage mellem plejeforældre, biologiske forældre og institutioner. De børn får aldrig nogensinde den ro og stabilitet, de har brug for. Konsekvenserne oplever børnene med al skrækelig tydelighed: Anbragte børn klarer sig markant ringere end deres kammerater. Færre får en uddannelse, flere bliver psykisk syge og flere forsøger at begå selvmord.

For Socialdemokratiet er det entydigt, at især de allermest udsatte børn har ret og behov for trygge og stabile hjem – allerede fra fødslen.

Socialdemokratiet foreslår

- **Flere tidlige anbringelser.** Når et barn anbringes, skal det som udgangspunkt være permanent til en egnet plejefamilie, så barnet sikres en stabil tilværelse, hvor de bor ét sted. Der skal desuden åbnes op for flere adoptioner med henblik på at sikre tryghed og stabilitet i deres barndom.
- **Søskende til anbragte børn skal også anbringes.** Hvis biologiske forældre får anbragt et barn, fordi de ikke kan tage vare på det, skal udgangspunktet være at også søskende og evt. kommende søskende anbringes. Med mindre en konkret faglig vurdering kan vise mar-

kante forbedringer i familien. Ikke for at straffe forældrene, men fordi et barns fremtid ikke er noget vi spiller hasard med.

2 Plejefamilier skal have bedre vilkår

Vi har en stor gruppe af dygtige, engagerede og kærlige plejefamilier i Danmark. Mennesker som har sagt ja til at tage et udsat barn ind i deres familie for at give det tryghed, kærlighed og en bedre fremtid. Plejefamilier åbner deres dør for de børn, der har fået de allersværeste forudsætninger. Børn med psykiske vanskeligheder og tunge sociale udfordringer. De giver dem et hjem og en opvækst, som de ellers aldrig havde fået. De påtager sig et unikt ansvar over for børnene og spiller en uvurderlig rolle i vores samfund. Derfor vil Socialdemokratiet gøre livet lettere for landets plejefamilier. Vi har brug for flere plejefamilier, og de skal have bedre vilkår og større hjælp til at løse den svære opgave, de har sat sig for. Ikke mindst af hensyn til barnet.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Ordentlig løn til plejefamilier.** Der skal indføres en ny lønmodel, som sikrer bedre lønforhold og mere stabile anbringelser. Konkret foreslår vi en ny lønmodel, hvor plejefamilier i højere grad ansættes i kommunen. Formålet er at skabe en model, som skaber rammerne for stabile anbringelser, hvor både børn og plejefamilier sikres, at opholdet ikke bliver afbrudt, fordi der opstår uoverensstemmelser i forhold til vederlag.
- **Krav om, at alle plejefamilier skal knyttes til en kommunal enhed med specialistviden og faglig sparring.** Det kan f.eks. være i form af familieplejekonsulenter eller en specialiseret institution, hvor de døgnet rundt kan få vejledning, akut støtte og aflastning.
- **Plejefamilier skal have ret og pligt til**

uddannelse. Der indføres krav til uddannelse, efteruddannelse og opkvalificering af de professionelle plejefamilier. Herunder uddannelse og støtte i forhold til samarbejdet med de biologiske forældre om samvær.

3 Flere familieanbringelser

Allerede under graviditeten kan vores dygtige sundheds- og socialfaglige personale ofte udpege, hvem der vil få problemer med at drage omsorg for sit nyfødte barn. For mange børn bliver født med skader, som de har pådraget sig allerede under graviditeten, og for mange børn bliver født ind i massive sociale problemer. Indsatsen for de børn skal starte langt tidligere.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Flere familieanbringelser.** Moderen skal, evt. sammen med faderen, kunne anbringes allerede under graviditeten i de sager, hvor der er grundet mistanke om, at barnet bliver skadet af f.eks. alkohol og stoffer allerede under graviditeten, eller hvor der er tvivl om, at de kan varetage omsorgen for barnet. Under anbringelsen skal det afklares om forældrene med den rette hjælp kan blive i stand til at tage sig af barnet, eller om det skal bo et andet sted.

4 Krav om kvalitet på anbringelsessteder

Vi har set alt for mange sager, hvor anbragte børn bliver udsat for nedværdigende behandling og nye svigt. Hvor manglende uddannelse og faglighed hos medarbejderne betyder, at de ikke får den støtte og omsorg, de har brug for. De mest udsatte børn skal ikke overlades til tilfældigt personale, som ikke har forudsætningerne for at hjælpe dem med deres ofte svære problemstillinger. Derfor vil Socialdemokratiet stille langt større krav til de steder, hvor de allermest udsatte børn bliver anbragt. De skal ikke svigtes igen fordi dem, som

tager sig af dem, ikke har forudsætningerne for at hjælpe dem bedst muligt.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Man skal ikke tjene penge på anbragte børn.** Der skal stilles krav om, at alle institutioner skal have driftsoverenskomst med kommunen og ikke må trække overskud ud af institutionen. Et overskud skal geninvesteres i tilbuddet og bruges på børnene – ikke på at belønne rige ejere. Indsatsen overfor de mest udsatte børn skal ikke være drevet af et mål om at tjene flest mulig penge, men om at hjælpe børnene bedst muligt.
- **Strengere kvalitetskrav til anbringelsessteder.** Der skal stilles flere og strengere krav til uddannelse, kvalitet og indhold på de steder, hvor vi anbringer børn. Er der ikke styr på faglighed og metoder, skal man ikke have lov til at drive et anbringelsessted for børn.

5 En styrket tidlig indsats med familiehuse

Danmark er et af verdens bedste lande at stifte familie i. Kommende forældre bliver mødt af et professionelt sundhedsvæsen og en række tilbud i kommunen, der hjælper dem med at give barnet den bedst mulige start på livet. Men systemet kan være svært at finde rundt i, og for mange bliver tabt på gulvet. Især for de familier der i forvejen har det sværest. Hjælpen i vores offentlige tilbud skal hænge bedre sammen, så børn ikke allerede fra fødslen risikerer at blive tabt i systemet.

Socialdemokratiet foreslår:

- **At afsætte midler til at kommunerne kan etablere nye samlede familiehuse, hvor tilbud som sundhedspleje, fødselsforberedelse og familierådgivning samles.** Med plads til lokale forskelle i organisering ønsker vi at udbrede de positive erfaringer, der findes fra eksisterende familiehuse. Så der i

fremtiden vil være familiehuse, hvor man som gravid og ny familie kan få den bedste start med kræfter fra både det regionale og det kommunale system samt det civile samfund.

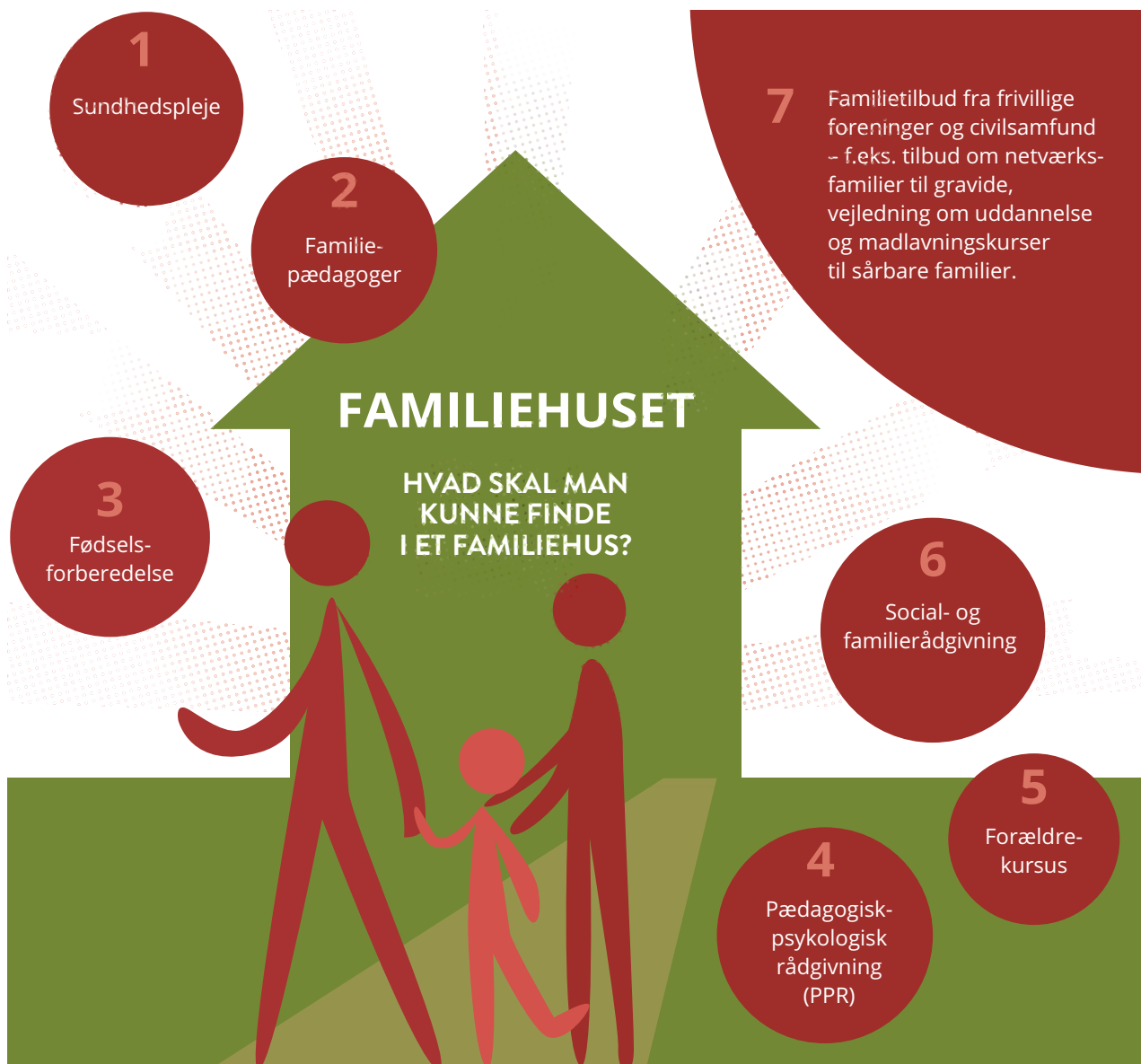
- **At relevante oplysninger om udsatte børn og familier kan udveksles på tværs af forvaltninger og systemer.** Der skal i højere grad arbejdes forebyggende og tværfagligt. Så der bliver kortere fra sundhedsplejersken på hjemmebesøg til beslutningen om at sætte ekstra ind med støtte.

6 Forældrekurser skal give en bedre start

For en ung kvinde, uden uddannelse og med psykiske eller sociale problemer, kan det at få et barn være en udfordring langt ud over det almindelige. Det samme kan gøre sig gældende, hvis man selv har haft en hård barndom eller mangler rollemødder og netværk i sin hverdag. Nye forældre, der vil det bedste for deres barn, men som har svære forudsætninger, skal vi hjælpe bedre på vej. Vi skal styrke og støtte deres lyst til og muligheder for at blive bedre forældre.

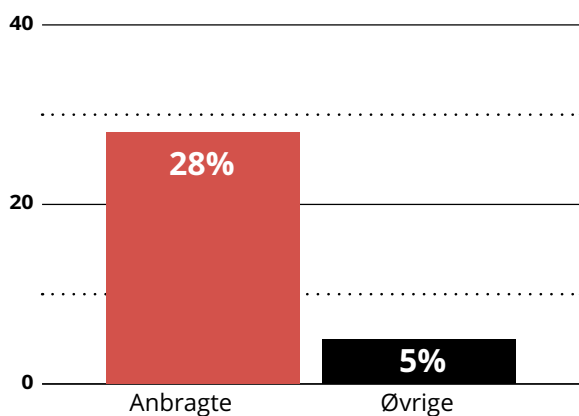
Socialdemokratiet foreslår:

- **Et nyt tilbud om forældrekurser, der kan klæde forældre bedre på til at tage hånd om deres barn både før og efter fødslen.** Tilbuddet skal være gratis for udsatte familier, der samtidig skal kunne pålægges deltagelse af hensyn til barnets trivsel. Alle andre skal kunne benytte sig af tilbuddet mod deltagerbetaling, hvis de ønsker det.

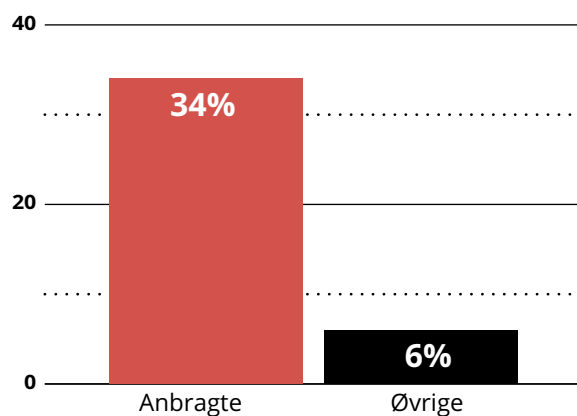

DE ANBRAGTE BØRN ER DE MEST UDSATTE

18-årige der har forsøgt **selvmord**

18-årige der har været udsat for **voldtægt eller voldtægtsforsøg**

Kilde: SFI - anbragte børns udsathed

PEJLEMÆRKE II

VELFÆRDSSAMFUNDET SKAL GIVE ALLE BØRN LIGE MULIGHEDER

Socialdemokratiet ser vores fælles velfærdsinstitutioner som nøglen til at give socialt udsatte børn en bedre fremtid. Det kræver både nye redskaber og flere ressourcer. Derfor vil vi i stedet for flere puljer og projekter hellere satse på vores daginstitutioner, fritidsklubber og skoler. Fordi det er her, der ikke bare bliver skabt mønsterbrydere, men her vi også kan bryde mønstrene.

Den bedste investering vi som samfund kan lave er i vores børn. Menneskeligt såvel som økonomisk. Danmark er blevet et rigt og stærkt land, fordi vi har sikret gode rammer for børn og familier. Desværre er der for mange, for hvem visionen om en god start på livet ikke er blevet til virkelighed. Og fødselsattesten er stadig i alt for høj grad afgørende for et barns fremtid.

For at give alle børn de samme muligheder, uanset hvem deres forældre er, skal vi sætte ind så tidligt som muligt. Starten på et barns liv er afgørende for, hvordan resten af tilværelsen bliver. Alt fra sandsynligheden for at få et job til risikoen for at ende i kriminalitet er påvirket af graviditeten og de første år i et barns liv.

7 Dagtilbud skal løfte udsatte børn

Tiden i vuggestue og børnehave har afgørende betydning for vores børns udvikling. Men det er også her man tydeligt ser, at børn har forskellige forudsætninger for at trives, lære og udvikle sig, og at nogle børn har særlige udfordringer pga. deres baggrund. Det kan være udfordringer med alt fra motorik og sprog til det at kunne indgå i fællesskaber. Og det gælder især børn, der kommer fra socialt udsatte hjem eller familier med udenlandsk baggrund. Fælles for dem er, at jo længere tid, der går, jo sværere bliver det at sikre dem det samme gode udgangspunkt som andre børn.

Socialdemokratiet vil arbejde for, at udsatte børn bliver støttet bedre i vuggestuer og børnehaver, så de trives, lærer og udvikler sig som andre børn. De har behov for ekstra opmærksomhed, mere omsorg og tættere relationer for at kunne være en del af fællesskabet sammen med de andre børn og voksne. Fordi de ikke får det samme med hjemmefra som andre børn. Men med tid, nærvær, dygtige pædagoger og tæt samarbejde med forældrene kan barnet få et fundament at stå på, som kan holde resten af livet.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Automatisk opskrivning i dagtilbud for alle børn.** Hvis man som forælder fravælger den tildelte plads, skal der følges op med information og en indsats med besøg fra en familiepædagog, og i sidste ende kunne pålægges, at man sender sit barn i vuggestue.
- **Mobilitetspladser til de mest sårbare.** Særligt udsatte og sårbare børn skal allerede inden de fylder 1 år kunne tildeles en "mobilitetsplads", der tæller dobbelt i ressourcer. Og dermed vil kunne få kompenseret for en del af den omsorg og opmærksomhed, de har manglet derhjemme.
- **Flere pædagoger i institutioner med mange udsatte børn.** Opgaven er simpelthen større i en vuggestue eller

børnehave med mange børn fra hjem med sociale udfordringer. Det kræver flere hænder og flere kompetencer, hvis de skal have samme muligheder for at udvikle sig som andre børn. Derfor vil vi bygge oven på de sociale normeringer, som allerede er blevet indført.

■ **Mål for andelen af uddannet personale.** Alle børn, men især de udsatte, har gavn af at være i en daginstitution med en høj faglighed. Der skal stadig være plads til medhjælpere, men det faste personale i dagpleje, vuggestuer og børnehaver bør have en pædagogisk uddannelse. I samarbejde med kommunerne vil vi fastsætte mål for andelen af uddannet personale i landets dagtilbud.

■ **At udbrede ordninger med familie-pædagoger.** Hvor pædagogen kommer i hjemmet i tæt samarbejde med sundhedsplejen, så vi sætter tidligere ind og bygger bro til vuggestuen.

8 Skolestart når barnet er klar

I løbet af de seneste år er andelen af børn, der får udsendt deres skolestart faldet markant. På trods af at der stadig er mange børn, der ikke er klar til at starte i skole, selvom de er fyldt 6 år. Uanset om det skyldes social baggrund eller individuelle forskelle, er der nogle, der vil få en bedre start på skolelivet af et år mere i børnehave. Den mulighed skal de have. Derfor ønsker Socialdemokratiet, at det altid er forældrene sammen med pædagogerne i børnehaven, der afgør, om et barn skal starte i skole eller ej. Det skal ikke afgøres af økonomiske hensyn i kommunens forvaltning langt fra barnets hverdag.

Socialdemokratiet foreslår:

■ **Det skal være lettere at udskyde skolestart.** Børn skal have lov til at fortsætte et år ekstra i børnehave, hvis de har behov for det. Beslutningen skal træffes af

forældre og pædagoger på baggrund af en konkret vurdering af barnets personlige, sociale og sproglige udvikling. Derfor vil vi sammen med kommunerne afdække udfordringerne i den nuværende praksis og udarbejde en ny model, hvor hensynet til barnet altid står først.

9 En folkeskole hvor udsatte elever bliver set

Folkeskolen skal give alle børn et godt afsæt. Uanset hvor de kommer fra. Desværre er der stadig alt for mange børn, der ikke lærer at læse, skrive og regne på et niveau, så de kan klare sig senere i tilværelsen. Og det er især dem, der kommer fra socialt udsatte hjem eller med udenlandsk baggrund, vi ikke får med. Det er et uacceptabelt svigt, der giver de børn alt for dårlige forudsætninger i livet efter folkeskolen. Derfor vil vi arbejde for, at der bliver mere tid og hjælp til de elever, der har det svært fagligt og socialt.

Socialdemokratiet foreslår:

■ **Flere lærere og pædagoger på skoler med mange udsatte børn.**

Sammen med kommunerne vil vi indføre sociale taxametre for landets folkeskoler, hvor der bliver tilført flere ressourcer til de skoler, der skal løfte den største sociale opgave. Så der kan komme mere tid mellem lærer og elever med faglige og sociale udfordringer. Det kan ske med mindre klasser, mere holddannelse eller flere voksne i klassen.

■ **Elevernes fravær skal ned.** Særligt blandt udsatte børn. Derfor vil vi udbrede ordninger, hvor skoler sender en lærer eller pædagog hjem for at hente eleven om morgenen. Desuden skal der fremover laves en underretning, hvis ikke det ulovlige fravær nedbringes.

■ **At styrke retskravet på ordblindetest.** Sammen med kommuner og skoler, vil vi afklare, hvilke tiltag der er behov for

som opfølging på retskravet om ordblindetest, så elever med ordblindhed får den nødvendige hjælp. Det skal være muligt at tage ordblindehjælpemidler med fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

10 Nye muligheder for skoletrætte og udsatte elever

Alle unge har et potentiale, men både sociale og personlige udfordringer spænder stadig ben. Vi har skabt et uddannelsessystem, som ikke rummer alle lige godt. Det gælder især for de drenge, der ikke trives på skolebænken. De får lavere karakterer og falder oftere fra. Selvom mange har evnerne og ønsket om at blive til noget. Socialdemokratiet vil skabe et mere fleksibelt og rummeligt uddannelsessystem. Hvor vi tager mere hensyn til den enkelte. Også selvom det betyder, at alle ikke nødvendigvis skal følge den lige vej.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Flere veje til afgangsprøven.** Skoletrætte og umotiverede elever skal have mulighed for at bruge nogle timer om ugen eller en længere periode uden for klassen. Det kan f.eks. være i et fritidsjob eller praktikforløb. Målet skal stadig være, at de gennemfører og består folkeskolens fag. Men for en bestemt gruppe skal det være muligt at tilrettelægge skolegangen mellem 7. og 10. klasse på en anden måde end i dag. Ligesom der skal være

mulighed for, at de kan få lov til at gå til en anden og mindre teoretisk eksamen.

- **Mere tid til udsatte unge.** Der skal indføres en særlig ordning for socialt udsatte unge, så de kan få lov at bruge et år ekstra på at tage deres erhvervsuddannelse eller studentereksamen.

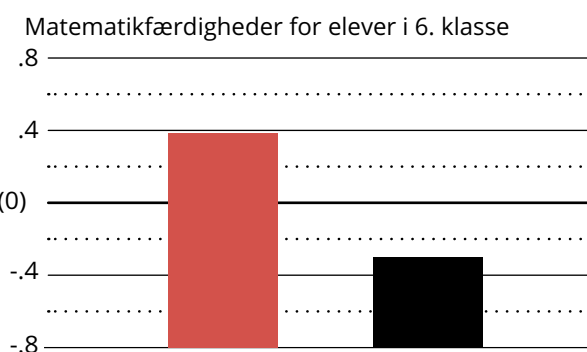
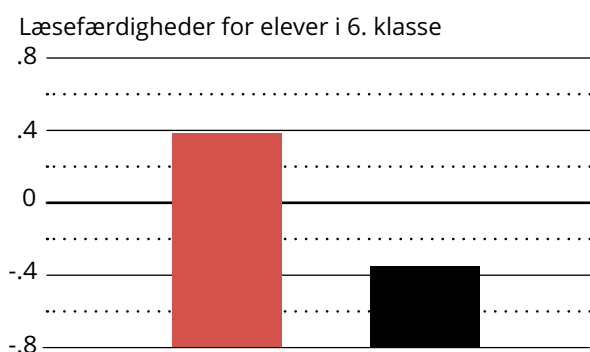
- **Bedre støtte til anbragte unge.** Vi skal give unge, der er anbragt uden for hjemmet, langt større opbakning i uddannelsessystemet. Derfor skal de naturligvis kunne få SU, ligesom de skal have mulighed for at få en voksen mentor tilknyttet, der kan hjælpe dem med at gennemføre deres uddannelse.

11 Udsatte børn skal have stærke fællesskaber i fritiden

Nogle af de stærkeste fællesskaber finder mange børn og unge i deres fritid. I de frivillige foreninger og de kommunale fritidsinstitutioner. Desværre er der færre udsatte børn, der kommer i fritidsinstitutionerne og ungdomsklubberne end tidligere. Ligesom det er også den gruppe, der kommer mindst i det frivillige foreningsliv. Selvom de ofte er dem med mest brug for et trygt sted at være. Socialdemokratiet ønsker, at flere udsatte børn og unge bliver en del af et stærkt fællesskab i deres fritid. Hvor de kan knytte relationer til både voksne og jævnaldrende. Og hvor de får et frirum for det,

RESULTATER I SKOLEN HÆNGER SAMMEN MED FORÆLDRENES ØKONOMI

Forældres indkomst ● Højest ● Lavest

Kilde: Economics Working Papers 2014-25 - The Danish National Tests

der kan være svært derhjemme. Derfor vil vi styrke både de kommunale fritidsinstitutioner og frivillige fritidstilbud, så flere udsatte børn og unge kan blive en del af fællesskabet.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Flere pædagoger og længere åbent i fritidsinstitutioner og ungdoms-klubber.** Kvaliteten og mulighederne i SFO'er, fritidsinstitutioner og ungdoms-klubber med mange udsatte børn i nærområdet skal løftes. Derfor vil vi styrke klubtilbuddene i de udsatte områder med sociale normeringer, krav om opsøgende arbejde og længere åbningstider.
- **Faste bevillinger til frivillige foreninger.** Frivillige foreninger, der laver socialt arbejde, skal have faste bevillinger og aftaler modsat i dag, hvor de ofte må søge støtte fra år til år til at etablere, drive og fastholde aktiviteter.

12 Sociale investeringer skal bane vejen for nye mål

Socialpolitikken har i årtier været præget af et kortsigtet fokus på puljer og projekter. Det har betydet, at indsatser ikke altid har virket. Vi har først sat ind, når skaden er sket – med store menneskelige og økonomiske omkostninger. Der skal findes en ny vej til at sætte gang i de nødvendige investeringer tidligt, hvis vi for alvor vil tage fat om de store sociale udfordringer, der præger vores tid. Social udsathed der går i arv fra mor til barn. Manglende fokus på forebyggelse. Og eksplosionen i psykisk mistrivsel og diagnoser til både børn og voksne.

Den Sociale Investeringsfond gør det muligt, at både offentlige og private investorer kan investere store beløb i sociale indsatser, som virkelig betaler sig – for både mennesker og for samfundet. Med den socialøkonomiske regnemodel (SØM) er det nemlig muligt at beregne de positive effekter af sociale indsatser og dermed føre et overskud til-

MULIGE SOCIALE INVESTERINGER

En ambition om fri og lige adgang til psykisk sundhed: Hvor det er lige så tilgængeligt at få hjælp til angst, stress og depression som til fysiske lidelser. På den måde kan vi både hjælpe flere og få mere sundhed for pengene. Fordi en tid hos en psykolog koster mindre end hos en læge. Og forebyggelse er billigere og bedre end indlæggelse i psykiatrien.

Tidlig indsats: Vi ved, at kvalitet målt på tid og relationer mellem børn og uddannede voksne er den væsentligste faktor i daginstitutionerne, når vi ser på, hvor godt børn klarer sig senere i livet. Det kan betale sig at ansætte flere uddannede pædagoger.

Færre sager pr. socialrådgiver: Herning-modellen, hvor socialrådgiverne får færre sager og mere tid til borgerne, er allerede afprøvet med gode resultater i flere kommuner. Kommunerne sparer faktisk penge ved at ansætte flere mennesker – fordi man sætter ind, før problemer vokser sig store og hjælper mennesker bedre.

bage til investoren. Fonden er lige nu i sin spæde start, men potentialet er stort.

Socialdemokratiet foreslår:

- **At udvide og udvikle Den Sociale Investeringsfond.** På sigt skal både private investorer, som f.eks. pensionskasser samt regioner og kommuner kunne skyde midler i fonden og få del i afkastet. Vi foreslår, at staten tilfører midler til fonden, som kan sikre en forøgelse af grundkapitalen til at igangsætte sociale investeringer. Samtidig vil vi udvide SØM, så der i fremtiden kan regnes på effekterne af tiltag inden for børne-, undervisnings-, beskæftigelses- og sundhedsområdet.

PEJLEMÆRKE III

BEDRE HJÆLP TIL SOCIALT UDSATTE

Der findes grupper af mennesker i Danmark, som vi ikke hjælper godt nok. De allermost udsatte, dem på kanten af samfundet. Mennesker som lever på gaden med prostitution eller misbrug. Det er ofte mennesker, som er blevet svigtet gennem hele deres liv – af de forældre, som skulle passe på dem, og af systemet.

Hvis vi skal hjælpe de allermost udsatte, skal vi række hånden længere ud. Vi skal give dem en særlig indsats og sætte dem fri af paragraffer og regler, som kun er med til at skubbe dem endnu længere ud. Det nytter ikke at putte de mennesker, der har det allersværest ned i kasser.

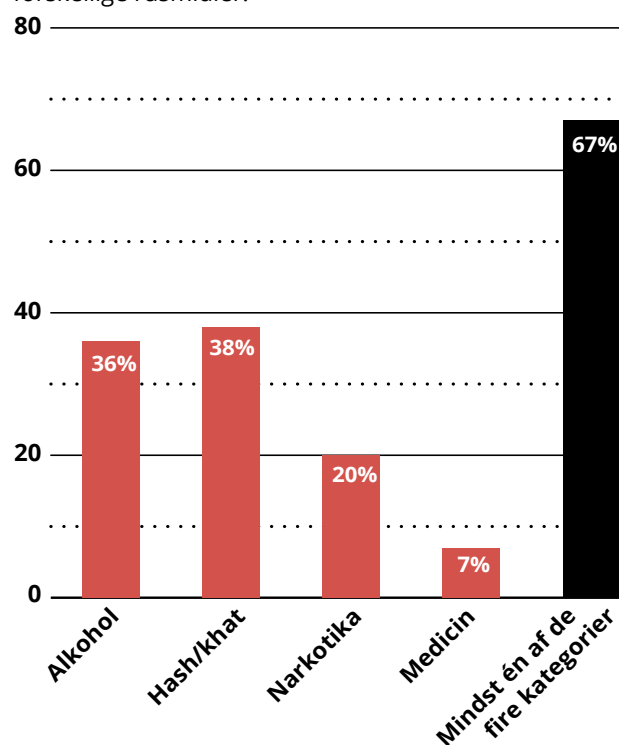
For de allermost udsatte skal vi gøre op med idéen om, at vejen tilbage til fællesskabet og tilbud om hjælp altid starter med krav om beskæftigelse. For nogle er der større og andre problemer, som skal løses først. De skal ikke mødes af urealistiske krav eller et system, som ikke er til for dem. De skal mødes af overskuelige systemer, én indgang og realistiske forventninger. De skal mødes af mennesker, som har mulighed for at sætte fagligheden først og sætte ind, dér hvor det virker.

Noget skal løses andre steder – med en bedre indsats overfor mennesker der kæmper med psykisk sygdom, med misbrug og med andre sygdomme eller handicap og i beskæftigelseslovgivningen. Derfor vil vi også fremlægge flere politiske tiltag, som går ud over dette udspil.

Socialdemokratiet arbejder for et samfund, hvor ingen bliver opgivet. Derfor skal vores socialpolitik altid bygge på en balance mellem ret og pligt. Mellem tillid og rimelige krav. Med udgangspunkt i en tro på, at alle mennesker kan og vil noget, og at i fællesskab kan vi endnu mere.

13 Flere skal hjælpes ud af hjemløshed Desværre bliver der flere og flere, særligt unge, der lever et farligt og udsat liv på gaden. 80 pct. af de hjemløse har en psykisk sygdom, et misbrug eller begge dele. Der er meget langt tilbage på sporet med uddannelse, job, familie og relationer, når man sover på gaden, på en sofa et tilfældigt sted eller på et herberg om natten. Og kæmper

DE FLESTE HJEMLØSE HAR ET MISBRUG
Andelen af hjemløse mænd med misbrug af forskellige rusmidler.

Kilde: SFI - hjemløshed i Danmark 2017

dagligt med psykiske problemer og misbrug. Vi vil ikke se menneskeliv blive ødelagt af hjemløshed, og derfor skal vores system blive bedre til at hjælpe syge mennesker. Det gælder særligt i sammenhængen mellem sundhedsvæsenet og det sociale system.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Hjemløse skal aldrig henvises til gaden.** Et sygehus skal aldrig udskrive en borger til ingenting. Det gælder hvad enten man er indlagt i psykiatrien eller på en anden afdeling. Når patienter er færdigbehandlede skal de have et sted at blive udskrevet til. Kommunen skal finde en bolig til den hjemløse og følge de gode resultater af "Housing First". Uden et ordentligt sted at være kan man ikke blive rask eller få bugt med sit misbrug.
- **Hjemløse med misbrug skal tilbydes døgnbehandling for misbrug.** Modsat i dag hvor næsten ingen tilbydes døgnbehandling, hvilket betyder, at hjemløse, der ofte ikke engang ved, hvor de skal tilbringe natten, forventes at møde dagligt på et bestemt sted og på et bestemt tidspunkt.
- **Hjemløse skal have et sted at være hele døgnet.** Akutte overnatningstilbud til mennesker, hvor man kan dukke op og få en seng at sove i, skal have udvidet deres åbningstider og i højere grad fungere som en fremskudt indsats, hvor brugerne kan få kontakt til hjælpesystemet. Ofte åbner de sent om aftenen og lukker igen tidligt om morgen – og de mennesker, som har behov for et sted at være bliver igen hensat til at rakke rundt på gader og stræder. Socialdemokratiet vil afsætte midler til, at eksisterende herberger og overnatningstilbud kan udvide deres åbningstider, så de mest udsatte har et sted at være hele døgnet. Indtil der bliver fundet en bedre og mere permanent løsning.

14 Exitpakke til kvinder i prostitution

Kvinder i prostitution er en af de mest sårbare og udsatte grupper i vores samfund. Udover prostitutionens skadevirkninger skal de ofte kæmpe med massive sociale problemer, sygdom og misbrug. De har brug for en social hjælp, der håndterer alle deres problemer og ikke kun fokuserer på deres indtægt eller erhverv. Mange af kvinderne i prostitution er i kløerne på hårdkogte kriminelle bagmænd, som udnytter dem og fastholder dem i deres udsatte position. Nogle kvinder i prostitution er handlede kvinder uden lovligt ophold i landet – som er blevet lokket til Europa under falske forudsætninger og i mange tilfælde vil blive udsat for repressalier af kyniske bagmænd enten her eller i deres hjemland, hvis de en dag vender tilbage.

Socialdemokratiet foreslår:

- **En exitpakke til danske kvinder i prostitution, som ønsker at komme ud af prostitution.** Pakken skal indeholde massiv social støtte i form af terapi, psykologhjælp, sundhedsydelser og behandling for misbrug. For kvinderne, som indgår i exitpakken, skal der ikke være krav om tilbagebetaling af gæld eller selvforsørgelse. Som en del af programmet får kvinder i prostitution én kontaktperson og fritages desuden fra de fleste almindelige krav og regler i eksempelvis beskæftigelsessystemet i en periode.
- **Bedre mulighed for hjælp til udenlandske kvinder i prostitution, som angiver deres bagmænd.** Hvis vi skal få de udenlandske kvinder til at samarbejde om at retsforfølge deres kriminelle bagmænd, skal vi gå meget længere for at give kvinderne den sikkerhed og tryghed de har brug for. Derfor vil vi lovfæste exit-indsatsen og sikre en permanent finansiering, herunder afsætte permanente midler til de særlige krisecentre, som kvinderne kan bo på samt til de forberedte hjemsendelser.

15 Udsatte ud af gældsfølden

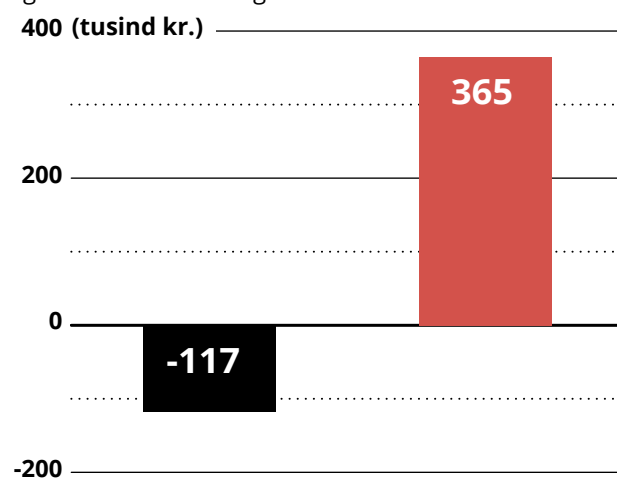
Alle mennesker har naturligvis et ansvar for deres egen økonomi, men vi må ikke se passivt til, mens mennesker i en sårbar situation bliver fanget i en bundløs gældsspiral. Det sker desværre for alt for mange socialt udsatte. Mange af dem er blevet lokket af kviklånsfirmaer, som tjener godt på socialt udsattes økonomiske vanskeligheder. Når det er en uoverskuelig opgave at få styr på sin egen økonomi, bliver det umuligt at få rettet op på de økonomiske problemer. Derfor er gældsrådgivning et vitalt redskab for at bryde ud af gældsfølden. Det er dog ikke alle, der får tilbuddet i dag. Ligesom det heller ikke er alle, hvor rådgivning er nok. Den triste sandhed er, at der findes en gruppe mennesker, der er så udsatte og forgældede, at de aldrig slipper ud på egen hånd.

Socialdemokratiet foreslår:

- **At indføre en afgift på kviklånsfirmaernes udlån.** Kviklånsbranchen skal selv bidrage til at reducere de negative konsekvenser deres produkt har for mange mennesker. Derfor vil Socialdemokratiet pålægge kviklånsfirmer en afgift på deres samlede udlånssum, der skal gå til styrket gældsrådgivning og hjælp til mennesker fanget i en gældsføde.
- **Kviklånsfirmaer skal reguleres langt hårdere.** Vi foreslår bl.a. et loft over kreditrisikoen, et skærpet tilsyn med kviklånsvirksomhederne, forbud mod kviklånsreklamer i det offentlige rum og et maksimum på højst to kviklån per person.
- **At gøre gratis gældsrådgivning til en lovbestemt offentlig service, som kommunerne skal levere.** Det behøver ikke nødvendigvis foregå på et kommunkontor, men kan også foregå hos andre udbydere af rådgivningen, som kommunen henviser til. Desuden skal flere tilbydes og muligvis pålægges at få deres økonomi under administration af kommunen.

KONTANTHJÆLPSMODTAGERE HAR STØRRE GÆLD

Gns. formue for kontanthjælpsmodtagere ■
og resten af befolkningen ■

Kilde: AE "3 ud af 4 på kontanthjælp er forgældede" - 2016

- **Det skal være lettere for socialt udsatte at få eftergivet deres gæld hos det offentlige.** Det kan f.eks. være for hjemløse eller kvinder i prostitution, som igennem mange år har oparbejdet en stor gæld til det offentlige. Der skal i forbindelse med et tilbud om gælds eftergivelse kunne stilles krav om økonomisk administration.

16 Gratis tandpleje til udsatte

Dårlige tænder er en af de mest synlige konsekvenser af et hårdt liv med sociale problemer. Det skyldes bl.a. at den hjælp og de tilskud, der findes, er præget af kommunale forskelle og uigennemskuelige regler. Det betyder, at dem, der har mest brug for hjælp til tænderne, ikke får den hjælp, de har brug for. Det fastholder mennesker i sociale problemer. Man skal ikke kunne se et menneskes sociale status alene ved at bede dem åbne munden.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Socialt udsatte skal have ret til gratis tandpleje.** De skal ikke opkræves nogen form for egenbetaling eller lægge penge ud for behandling.

■ **Automatisk overgang fra børnetandpleje til specialtandpleje.**

Mange unge stopper med at gå til tandlæge, når de bliver 18 år. Derfor bør udsatte unge visiteres direkte ind i den gratis specialtandpleje, hvis det vurderes, at de er omfattet af målgruppen.

17 Sæt de udsatte fri af paragrafferne

Velfærdssamfundet er blevet en labyrint for de allermest udsatte, og rigtig mange bliver mødt med et utal af handleplaner, krav og sanktioner. Det er ikke blot en frustration og en ydmygelse for det enkelte menneske. Det betyder også, at mange ikke får den hjælp, de behøver. Der er for lidt plads til, at socialrådgiveren kan bruge sin faglighed og sunde fornuft. Og virvaret af paragraffer og sagsbehandlere kan få den enkelte til at miste overblikket over sit eget liv.

Der er behov for en grundlæggende ny tilgang til de allermest udsatte i vores samfund. Dem der har de mest massive sociale problemer. Dem der ikke får det bedre af at blive truet på deres kontanthjælp, fordi deres tilværelse er så udsat. De skal ikke straffes økonomisk, hvis de kommer for sent til misbrugsbehandling eller en aftale i jobcentret. Som de er blevet indkaldt til i den e-boks, de ikke tjekker. De skal ikke mødes af den ene sagsbehandler efter den anden, der forsøger at løse forskellige problemer isoleret fra hinanden. De skal have én fast kontaktperson og ét sted at gå hen. Og så skal de allermest udsatte undtages fra de krav og regler, der alligevel ikke hjælper dem.

Socialdemokratiet foreslår:

- **En undtagelsesbestemmelse i sociallovgivningen for de allermest udsatte, hvor de f.eks. fritages for krav og sanktioner i kontanthjælps-systemet.** Vi ønsker, at misbrugere, kvinder i prostitution og hjemløse på baggrund af en konkret faglig vurdering kan blive fritaget fra almindelige krav og bestemmelser på tværs af alle områder. Herunder sanktioner, men også venteti-

der på behandling som skal kunne påbegyndes med det samme.

- **Én gennemgående person for de mest udsatte.** Der skal skabes mere sammenhæng i de sociale tilbud, så udsatte ikke skal rende fra det ene kontor til det andet. Konkret bør alle socialt udsatte med mere end et problem have én gennemgående og koordinerende sagsbehandler. Ligesom der skal skabes større fysisk sammenhæng, så der f.eks. knyttes flere tilbud til fixerum i de store byer, hvor man også skal kunne få socialrådgivning og en seng at sove i.

18 Større kontrol med boligspekulanter

Landdistriktskommuner som Lolland oplever et stort problem med, at boligspekulanter udlejer faldefærdige huse. Udsigten til en meget lav husleje lokker familier på kontanthjælp til kommunen. Desværre viser det sig i flere tilfælde, at der er tale om en ren rotterede, som på ingen måde er egnet til beboelse. I de tilfælde må kommunen finde en erstatningsbolig til familien.

Det er både dyrt for kommunen og helt urimeligt, at nogle vil tjene penge på at leje huse ud, der ikke er egnet til beboelse. Socialdemokratiet mener derfor, at der er behov for at tage et opgør med de Låsby-Svendenss-typer og andre boligspekulanter, som tjener penge på andres trængte økonomi.

De mange nedrivningsparate og ubeboelige huse skal ikke opkøbes af boligspekulanter til udlejning. De skal rives ned.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Større kontrol med bolig-spekulanter.** At kommuner med mange nedrivningsparate huse kan få mulighed for at kræve, at professionelle udlejerers lejemaal skal godkendes til udlejning. For at undgå spekulativ udlejning af de dårligste ejendomme.

FINANSIERING

Hvis vi skal bryde de mønstre, der giver ulige muligheder videre fra mor til barn kræver det politisk handling og et nyt fokus i socialpolitikken. Hvor vi sætter ind så tidligt som muligt. Gør noget ved årsagerne i stedet for bare at behandle symptomerne. Og forstærker de dele af vores velfærdssamfund, der skal sørge for, at ingen bliver tabt.

Dele af udspillet ambitioner vil kunne indfries ved at lægge eksisterende indsatser om. Mens andre dele vil kræve finansiering. Bedre vilkår for anbragte børn og deres plejefamilier, udbredelse af familiehuse og løft af udsatte børn i dagtilbud, skoler og fritid er tiltag, der kræver flere ressourcer end i dag. Samlet indeholder udspillet nye tiltag for 1,3 mia. kr. årligt fuldt indfaset.

Finansieringen af udspillet består af tre dele:

1. Fastholdelse af skatten på fri telefon
2. Satspuljefinansiering
3. Rammen til offentlig forbrug

For det første ønsker Socialdemokratiet at fastholde skatten på fri telefon, som regeringen vil afskaffe fra 2020. Med finansloven for 2018 afsatte regeringen 540 mio. kr. i 2020 stigende til 700 mio. kr. i 2025 til at fjerne skatten på fri telefon fra 2020. Det er en skjult topskattelettelse, som primært gavner dem med de højeste indkomster. Den skattelettelse ønsker Socialdemokratiet ikke at gennemføre. I stedet skal de afsatte midler indgå som finansiering af initiativerne i dette udspil.

For det andet kan den del af initiativerne i udspillet, som er rettet mod målgrupper inden for satspuljen, finansieres over satspuljen. Dette omfatter eksempelvis indsatserne for hjemløse og misbrugere.

For det tredje er der i Socialdemokratiets 2025-plan afsat en ramme til velfærdsforbedringer. Dansk økonomi er efter lang tids krise igen i frem-

gang. Flere er kommet i arbejde, og endnu flere forventes at komme i arbejde fremover. Bl.a. takket være tidligere regeringers reformer. Det giver luft i den offentlige økonomi, hvor der i de kommende år vil være et råderum, som kan sikre velfærden i takt med, at vi bliver flere ældre og flere børn. Vores økonomiske politik betyder, at kommunerne ikke vil skulle starte hvert år med at finde nye besparelser.

Socialdemokratiet har i vores 2025-plan afsat en ramme til velfærdsforbedringer, som primært er finansieret af råderummet. Denne ramme betyder, at der i 2025 vil blive brugt over 10 mia. kr. mere på velfærden end VLAK-regeringen vil bruge.

FØLG MED

facebook.com/socialdemokratiet

[@Spolitik](https://twitter.com/Spolitik)

[@Socialdemokratiet](https://www.instagram.com/Socialdemokratiet)

socialdemokratiet.dk

SOCIALDEMOKRATIET